

Podmínky nemožnosti I/VII

Ztráta času

23. 8. – 24. 9. 2017

vernisáž: 22. 8. 2017 od 18 hodin

kurátor: Václav Magid

vystavující: Vasil Artamonov, Zbyněk Baladrán, Anne-Claire Barriga, Chto delat, Daniela&Linda Dostálková, Tomáš Moravec, Jozef Mrva ml., Matěj Smetana, Jan Šerých, Aleksandra Vajd, Lenka Vítková

Galerie Kurzor, prostor pro hostující kurátory, je novým projektem Nadace a Centra pro současné umění. Jeho cílem je poskytnout po dobu jednoho roku vybranému kurátorovi či kurátorce zázemí a zdroje etablované umělecké organizace (institucionální, produkční, výzkumné, finanční) včetně rozsáhlého výstavního prostoru, pro který bude moci připravit ucelenou výstavní dramaturgii včetně doprovodných aktivit (přednášek, panelů) a výroční publikace. Formát, přístup i téma jsou plně v gesci vybraného hostujícího kurátora. První, kdo se mezi lety 2017–2018 ujme tohoto specifického kurátorského programu, je Václav Magid, který představí projekt sedmi tematicky provázaných skupinových výstav s názvem Podmínky nemožnosti.

Projekt Podmínky nemožnosti nabídne komplexní kritickou reflexi předpokladů a rámců, které dnes vymezují (ne)možnosti poznání, jednání a estetického prožívání. Jestliže se v posledních pár letech hodně mluvilo o obratu k objektu, zde se středem pozornosti opět stává subjekt. Je to ovšem subjekt porušený, ztrácející půdu pod nohama. Jednotlivé výstavy se zaměří na různá hlediska, z nichž lze popisovat rozpad subjektivity: čas, prostor, práce, jazyk, lidskost, technika, psychika.

„Ztráta času“ znamená především ztrátu víry v budoucnost jako otevřenou dimenzi, do níž promítáme svá očekávání, dále ztrátu historické paměti, která zajišťuje kontinuitu s minulostí, a konečně také ztrátu přítomnosti jako prostoru pro jednání. Tím, co se hroutí, je čas jako horizont, uvnitř kterého se formují naše tužby a projekty. Je ohrožena samotná naše schopnost prožívat vlastní existenci jako pohyb od „předtím“ k „potom“, která je konstitutivní podmínkou subjektivity.

V přítomnosti obtížně hledáme událost, která by mohla konstituovat kolektivní subjekt změny. Představám budoucnosti vládne dystopická imaginace. Nadvláda pastiše v kultuře svědčí nejen o neschopnosti přicházet s inovacemi, ale také o absenci smyslu pro dějiny, kdy se z minulosti stává skladiště vyprázdňených forem. Omezení politického protestu na rámec bezprostřední přítomnosti vede k jeho estetizaci. Současné umění nedokáže být aktuální, protože jeho „současnost“ spočívá v nekonečném prodloužení statu quo. Subjekt, jehož vnímání času se rozpadá na sérii nespojitých okamžiků, zůstává vězet ve stavu „trvalé přítomnosti“. V dnešních produkčních podmínkách se předmětem vykořisťování stávají anonymní částice času, odtržené od osobností svých nositelů. To spolu s vlivem informačních a komunikačních technologií způsobuje pocit zrychlení životního tempa, kterému lidská psychika už nemůže stačit. Únik v podobě zpomalení je luxus dostupný jen nemnohým. Akcelerace technologického vývoje možná nabízí cestu ven z atmosféry nevladatelných hrozeb, není ale jasné kam, pro koho a za jakou cenu. Budoucnost, která předchází přítomnosti jako strukturující podmínka „spekulativního času“, je předem vytěžena prediktivními nástroji vládnoucího ekonomicko-politického systému. Jako náhražku za ztracenou možnost politicky působit na realitu nabízí spekulace fiktivní obrazy vnějšku, kam nebudeme vpuštěni, a budoucnosti, která se neuskuteční. Melancholie, jež spočívá v odmítnutí smířit se se ztrátou subjektu emancipace, se paradoxně stává posledním odrazovým můstkem pro odpor. Zahlcen komplexností dnešních temporalit, anděl dějin stojí na místě a točí se dokola.

Galerii Kurzor podporují: MKČR, Magistrát hl. m. Prahy, Státní fond kultury ČR, MČ Praha 7

Mediální partneři: Artycok.tv, ArtMap, jlbjlt.net, UMA: You Make Art

Poděkování: Joinmusic